Lieta Nr. C32220216

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2016.gada 27.decembrī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese J.Bebriša
izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA „Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 21.martā SIA „Julianus Inkasso Latvija" (turpmāk - prasītāja) Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu. 2016.gada 26.septembrī Civilprocesa likuma 32.[1] pantā paredzētajā kārtībā minētā civillieta saņemta Aizkraukles rajona tiesā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 31.jūlijā starp AS „Swedbank" un atbildētāju (klienta Nr.141908) tika noslēgts līgums par patēriņa kredīta (aizdevuma) izsniegšanu un izmantošanu. Atbildētājs, parakstot līgumu, piekrita līguma noteikumiem, tai skaitā, arī līgumam saistošajam grafikam. Saskaņā ar līguma noteikumiem atbildētājam savā privātajā kontā bija jānodrošina nepieciešamo naudas līdzekļu apmērs aizdevuma summas un procentu samaksai ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājuma datumā.

AS „Swedbank" veica atbildētāja privātā konta stāvokļa analīzi un konstatēja, ka atbildētājs nepapildina savu privāto kontu, un banka nav spējīga veikt ieturējumus no atbildētāja privātā konta aizdevuma summas un procentu par aizdevuma lietošanu samaksai, tādejādi atbildētājs nepilda līguma noteikumus. Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka izmantotā un neatgrieztā kredīta (aizdevuma) summa ir 1220,91 EUR, procenti par kredīta (aizdevuma) izmantošanu ir 63,02 EUR, kopā 1283,93 EUR.

2011.gada 30.septembrī AS „Swedbank" cedēja prasījuma tiesības, kas izriet no AS „Swedbank" un atbildētāja starpā noslēgta līguma, prasītājai ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā, paziņojot līguma izbeigšanas datumu 2009.gada 30.septembri.

Prasītāja izsūtījusi atbildētājam paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju pret atbildētāju cedēšanu prasītājai, kas uzskatāms par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804.pantu un paziņojumu par parādsaistībām. Prasītāja norāda, ka veikusi visas nepieciešamās pirmstiesas darbības prasījuma un blakus prasījumu iekasēšanā no atbildētāja. Uz pretenzijām atbildētājs nav reaģējis, parādu, kā arī blakus prasījumus nav apmaksājis.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja galveno parādu 1283,93 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 493,29 EUR, visus tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no galvenā parāda.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1756., 1757., 1763., 1793., 1797., 1798., 1801., 1805., 1934., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 1., 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 195., 250.[18], 250.[19], 250.[20] pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī norādīts, ka mediācija pirms vēršanās tiesā netika izmantota un prasītāja nevēlas to izmantot tiesvedības laikā.

Rakstveida paskaidrojumu par celto prasību atbildētājs tiesā nav iesniedzis. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22] panta pirmo daļu prasītājai un atbildētājam 2016.gada 31.martā ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (*lietas 23.lapa*).

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka – ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26] pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses J.Bebrišas 2016.gada 30.septembra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2016.gada 27.decembrī. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu 2016.gada 18.oktobrī pusēm ir nosūtīts paziņojums par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (*lietas 31.lapa*).

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs

personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Tiesas paziņojumi atbildētājam nosūtīti saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir viņa deklarētās dzīvesvietas adrese (*lietas 30.lapa*). Papildu adrese atbildētājam nav deklarēta, kā arī nav tiesai norādīta cita adrese saziņai ar tiesu. Tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā paredzētajā kārtībā, un atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3.punktam uzskatāms, ka tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Atbilstoši Civillikuma 1511.pantam līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Lietā nodibināts, ka 2007.gada 31.jūlijā starp AS „Swedbank" un atbildētāju /pers. B/ noslēgts patēriņa kredīta līgums, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 2100 Ls apmērā ar gada procentu likmi 11,87 procenti. Saskaņā ar līguma noteikumiem atbildētājam līdz katra mēneša 20.datumam bija jāveic aizdevuma un procentu samaksa. Līguma 4.5.punktā puses vienojās, ka atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma procenti no savlaicīgi neatmaksātā aizdevuma par nokavējuma laiku. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2010.gada 20.jūnijā *(lietas 10.-11.lapa)*

Tādējādi starp pusēm ir noslēgts Civillikuma 1934.pantam atbilstošs aizdevuma līgums, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, tajā skaitā atbildētājam apņemoties atdot aizdevumu un maksāt procentus līgumā noteiktajā kārtībā, apmērā un termiņos. Minētais atbilst arī Civillikuma 1943.pantā paredzētajam, proti, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis un Civillikuma 1946.panta nosacījumiem par pienākumu maksāt procentus par aizdevumu, ja tie norunāti.

No lietas materiāliem secināms, ka atbildētājs noslēgto līgumu juridiski nav apstrīdējis, tātad tas atzīstams par tiesīgi noslēgtu darījumu, kas atbilstoši Civillikuma 1587.pantam uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Turklāt Civillikuma 1425.pants noteic, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka atbildētājs nav pildījis līgumsaistības, proti, līgumā noteiktā kārtībā nepapildināja savu kontu un, tādejādi, nepildīja patēriņa kredīta līguma noteikumus.

Prasību cēlusi SIA „Julianus Inkasso Lavija".

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 30.septembrī starp SIA „Julianus Inkasso Latvija" kā cesionāru un „Swedbank" AS kā cedentu tika noslēgts cesijas līgums, ar kuru banka nodeva, bet SIA „Julianus Inkasso Latvija" pieņēma prasījumus ar visām iespējamām no prasības izrietošām galvenajām un blakus saistībām un blakus prasījumiem, tai skaitā līgumsodiem, pielīgtiem un likumiskiem procentiem un trešo personu galvojumiem. No 2011.gada 30.septembra cesijas līguma Nr.SWED-4 izraksta (*lietas 18.lapa*) un cesijas līguma pielikuma Nr.1 izraksta (*lietas 13.lapa*) redzams, ka „Swedbank" AS savas prasījuma tiesības pret /pers. B/, kas izriet no 2007.gada 31.jūlija līguma Nr.07-090173-PT, klienta Nr.141908, ir nodevusi SIA „Julianus Inkasso Lavija". Paziņojums par prasījuma tiesību cesiju atbildētājam nosūtīts 2011.gada 17.oktobrī un atkārtoti 2014.gada 12.augustā *(lietas 14., 16.lapa).*

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu, prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Civillikuma 1801.pants paredz, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Ņemot vērā norādīto un pamatojoties uz Civillikuma 1793.panta 3.punktu, 1798., 1801.pantu, tiesa atzīst, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2007.gada 31.jūlijā noslēgtā patēriņa kredīta līguma.

No prasības pieteikumam pievienotās „Swedbank" AS 2011.gada 5.oktobra izziņas Nr.316RC03-21763A/ELR redzams, ka atbildētāja neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 858,06 Ls, aprēķinātie procenti par aizdevuma naudas līdzekļu izmantošanu 44,29 Ls, procenti par pamatsummas atmaksas kavējumu 1064,47 Ls, līgumsods par procentu samaksas kavējumu 53,99 Ls *(lietas 12.lapa)*.

2011.gada 17.oktobrī un atkārtoti 2014.gada 12.augustā prasītāja nosūtījusi atbildētājam paziņojumu par parādsaistību atmaksu, dodot termiņu kavēto saistību izpildei (*lietas 15., 17.lapa*).

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka AS „Swedbank" izmantojusi savas līgumā pielīgtās tiesības un 2009.gada 30.septembrī vienpusēji atkāpusies no līguma.

Tiesa atzīst, ka ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem ir pierādīti apstākļi un fakti, kādi norādīti prasības pieteikumā. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka viņš saistības būtu izpildījis, jo atbilstoši Civillikuma 1838.panta pirmajai daļai samaksas pierādīšanas pienākums gulstas uz parādnieku. Tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus – faktu, ka atbildētājam pastāv nenokārtota maksājuma saistība. Tomēr tiesa konstatē, ka prasītāja norādījusi nepamatotu pamatparāda summu 1283,93 EUR apmērā, iekļaujot šajā summā arī aprēķinātos procentus par aizdevuma līdzekļu izmantošanu 63,02 EUR apmērā. Līdz ar to tiesa secina, ka pamatparāds ir 1220,91 EUR apmērā, kas piedzenams no atbildētāja par labu prasītājai.

Atsevišķi izvērtējams prasītājas prasījums piedzīt no atbildētāja nolīgtos kavējuma procentus 63,02 EUR apmērā. Prasītāja norādījusi, ka tie ir

procenti par aizdevuma līdzekļu izmantošanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (Civillikuma 844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Atbilstoši Civillikuma 1756.pantam pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu (..).

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti. No patēriņa kredīta līguma redzams, ka ir pielīgta atbildētāja saistība par aizdevuma izmantošanu maksāt procentu likmi 18 procenti gadā *(lietas 10.-11.lapa)*.

Tiesai nav nekāda pamata apšaubīt, ka pielīgtie procenti aprēķināti atbilstoši līguma noteikumiem, tāpēc tie 63,02 EUR apmērā ir piedzenami no atbildētāja.

Prasītāja aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2009.gada 30.septembra līdz 2016.gada 24.februārim 493,29 EUR apmērā.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, un šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu likumisko procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

No prasības pieteikumā iekļautā parāda aprēķina izriet, ka neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 1220,91 EUR, līdz ar to likumiskie procenti ir aprēķināmi no pamatsummas parāda, tas ir, no 1220,91 EUR, nevis no summas kopā ar kredīta izmantošanas procentiem.

Līdz ar to, piedzenamā likumisko nokavējuma procentu summa par laika periodu no 2009.gada 30.septembra līdz 2016.gada 24.februārim ir 469,08 EUR (1220,91 EUR x 2337 kavētas dienas x 0,01644/100), kas piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai. Prasība daļā par likumisko procentu piedziņu 24,21 EUR apmērā ir noraidāma kā nepamatota.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprina naudas atmaksas faktu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 1220,91 EUR, procenti par aizdevuma līdzekļu izmantošanu 63,02 EUR, un likumiskie nokavējuma procenti 469,08 EUR.

Prasītāja lūdz noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no galvenā parāda summas. Šādas tiesības noteiktas Civillikuma 1765.pantā. Savukārt Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī tā apmēru. Tādejādi tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus sešus procentus gadā no galvenā parāda – 1220,91 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, tiesas izdevumus piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierinātō prasījumu apmēram. Prasītāja, ceļot prasību, vadoties no prasības summas 1777,22 EUR, samaksājusi valsts nodevu 266,58 EUR *(lietas 9.lapa),* kā arī samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR *(lietas 3.lapa).* Tā kā prasība tiek apmierināta daļēji un no atbildētāja tiek piedzīts kopā 1753,01 EUR, prasītāja labā piedzenama valsts nodeva 262,95 EUR. Turklāt no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 1.punktu, 41.panta pirmo daļu, 193., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Julianus Inkasso Lavija", reģistrācijas Nr.40003717522, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 1220,91 EUR (viens tūkstotis divi simti divdesmit *euro* un 91 centu), procentus par aizdevuma līdzekļu izmantošanu 63,02 EUR (sešdesmit trīs *euro* un 02 centus), likumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 30.septembra līdz 2016.gada 24.februārim 469,08 EUR (četri simti sešdesmit deviņus *euro* un 08 centus), valsts nodevu 262,95 EUR (divi simti sešdesmit divus *euro* un 95 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus).

Noraidīt prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu 24,21 EUR (divdesmit četru *euro* un 21 centa) apmērā.

Noteikt SIA „Julianus Inkasso Lavija" tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piespriestās, bet neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 1220,91 EUR (viens tūkstotis divi simti divdesmit *euro* un 91 centa).

Samaksa veicama, naudas līdzekļus ieskaitot SIA „Julianus Inkasso Lavija" norēķinu kontā kredītiestādē AS „Swedbank" LV61HABA0551008868793.

Noteikt /pers.B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 27.decembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Aizkraukles rajona tiesā.